

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

fot. (brak)

++

HOFFMAN-MARSZĄTEK Jrena
ps. "Ewa"

215 2-AB
Okr. Radom-Kielce
Obr. Radom

3920/WSK

++
SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — HOFFMAN - MARSZĄTEK

Jirema

3920/WSK

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie *brak*

I/1 - Relacja

- Wspomnienie o Irenie Marszałkowej oprac. przez Barbarę
Bogucką-Bielińską, Zakopane 1994, rups (oryg.), k. 2, s. 1-2

T. 3920/40
II-1

Wspomnienie o IRENIĘ MARSZAŁKOWEJ ps. "EWA"

żołnierzu ZWZ-AK Okręgu Radomsko-Kieleckiego "Jodła",
więźniu Majdanka i Ravensbrück,
harcemistrzyni Związku Harcerstwa Polskiego.

W dniu 26 stycznia b.r. odeszła z grona żyjących mgr. Irena Marszałkowa, żegnana z głębokim żalem przez najbliższą rodzinę, przyjaciół, przedstawicieli Związku Kombatantów, instruktorki harcerskie i delegację młodzieży Związku Harcerstwa Polskiego.

Irena Marszałek z domu Hoffman, urodziła się w Radomiu 12. marca 1914r. Jako 3 miesięczne niemowlę uczestniczyła w drodze rodziców na Syberię, dokąd przez władze caratu został zesłany na katorgę Jej ojciec, za walkę o wolność Polski w szeregach P.P.S.

W czasie rewolucji październikowej 1917r. wróciła rodzina do Polski i zamieszkała ponownie w Radomiu od 1919r. Irena dorastała w rodzinie patriotycznej, od najmłodszych lat, należąc do organizacji harcerek. W Radomiu ukończyła Seminarium Nauczycielskie, a później już jako dorosła, po powrocie z obozu, wydział prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Z chwilą wybuchu wojny we wrześniu 1939r. jako hufcowa harcerek i pielęgniarka w Ośrodku Zdrowia w Radomiu, natychmiast włączyła się w akcję obrony miasta, pełniąc swą harcerską służbę.

Po utajnieniu w październiku radomskich harcerek w ramach Wojennego Pogotowia Harcerek, razem z Komendantką Obszaru Chorągwi Radomskiego Kieleckiej Harcerek, hm. Haliną Bretsznajder, prowadziła pracę konspiracyjną.

Była jednocześnie w ZWZ-AK. Obwód "Jodła", szefem Referatu I Organizacyjnego Komendy Obszaru Radom. Funkcję tę pełniła do czasu swego aresztowania przez Gestapo 11. XI. 1942r. kiedy to została zabrana razem ze swą matką. Po 6-ciu tygodniach więzienia w Gestapo, została z wyrokiem "kary śmierci" z zawieszeniem na 3 lata, wywieziona do obozu zagłady na Majdanku, a później do Ravensbrück. W Ravensbrück nie bacząc na grożący Jej wyrok śmierci, wstąpiła do konspiracyjnej harcerskiej drużyny "Mury" zastęp "Cegły", prowadzonej przez hm. Józefę Kantor. Pracując w "Revirze"-obozy-wym szpitaliku, pełniła harcerską służbę ratując życie i zdrowie swych współtowarzyszek - więźniarek.

Zakończenie działań wojennych, zastało Irenę chorą na tyfus. Po ciężkiej chorobie, 22 lipca 1945r. wróciła wraz z matką do Radomia, gdzie z braku mieszkania i środków do życia, nie mogła pozostać.

W sierpniu 1945r. została skierowana przez byłą Komendantką Chorągwi Kieleckiej Józefinę Łapińską do pracy w Państwowym Domu Dziecka w Zakopanem, gdzie mogła zamieszkać wraz z matką i siostrzeńcem, którego rodzice zginęli w obozach koncentracyjnych. Od tej chwili swe życie poświęciła 6-letniemu siostrzeńcowi i chorej matce.

Pracując jako pedagog w Zespole Szkół Hotelarsko - Turystycznych, swój ograniczony wolny czas poświęcała młodzieży. Jako instruktorka włączyła się w odradzający ruch harcerski. Zawsze pogodna, zrównoważona, wspaniały doradca młodzieży, zjednywała sobie zaufanie, miłość i szacunek, zarówno dorosłych jak i młodzieży.

Pracę zawodową łączyła Irena Marszałkowa z harcerską i społeczną, pełniąc różne odpowiedzialne funkcje, była więc:

- radną Miejskiej Rady Narodowej w Zakopanem,
- współorganizatorką i przewodniczącą Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- ławnikiem Sądu Rejonowego w Zakopanem- przez szereg lat,
- czynnym członkiem Związku Inwalidów Wojennych,
- członkiem Zarządu ZBoWiD - sekcja socjalna.

Irena Marszałkowa otrzymała także następujące odznaczenia :

- krzyż Walecznych, z Łowiczym (p. por. AK. 2 W. 2 Łowiczy) - To przesłał Jan.
 - krzyż Armii Krajowej,
 - krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski,
- LW

L.d. 895 / USK-412

- krzyż Za zasługi dla Z.H.P. wraz z Rozetą z Mieczami,
- medal Zwycięstwa i Wolności,
- złota Odznaka za Zasługi dla Zakopanego,
- złota Odznaka za Zasługi dla Wojew. Nowosądeckiego,
- Zasłużony Działacz Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,

Mieszkając od wielu lat w odległym Zakopanem, była jednak emocjonalnie związana ze sprawami dotyczącymi Jej rodzinnego miasta Radomia, o czym świadczy między innymi Jej udział w uroczystościach :

- Byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych,
- Inwalidów Wojennych
- Partyzantów Armii Krajowej Ziemi Radomsko-Kieleckiej "Jodła"
- Instruktorskiego Harcerskiego Kręgu Seniora O "Starówka"

Irena Marszałkowa od wczesnej młodości wykazywała duże umiejętności organizacyjne, co było widać nie tylko w najmniejszej jednostce organizacyjnej, jaką był w harcerstwie "zastęp i drużyna", lecz także w całym Jej życiu, w działalności zawodowej i społecznej, a o Jej głębokim patriotyzmie świadczyło całe Jej życie.

Do końca swych dni starała się pomagać innym, nie korzystając w zamian, z ich pomocy. Nie chciała nigdy nikogo absorbować swoją osobą.

Skromna i odpowiedzialna, prawy i szlachetny człowiek, pełniła swą harcerską służbę, zawsze wierna prawu i przyrzeczeniu harcerskiemu.

Pamięć o Niej nie zaginie,
bo świadczą o tym Jej czyny.

Cześć Jej Pamięci!!!

Barbara Bogucka-Bielińska
Barbara Bogucka-Bielińska hm.

- członek ZWZ-AK Okrągu Radomsko-Kieleckiego "Jodła", pseud. "Wika".
- współpracowniczka w pracy konspiracyjnej w Radomiu,
- harcistrzyni Organizacji Harcerek dawnego Związku Harcerstwa Polskiego,
- zastępowa z przedwojennej radomskiej drużyny harcerek, prowadzonej przez Irenę Hoffmanówną później Marszałkową.

Zakopane 26. stycznia 1994r.

I/11-4

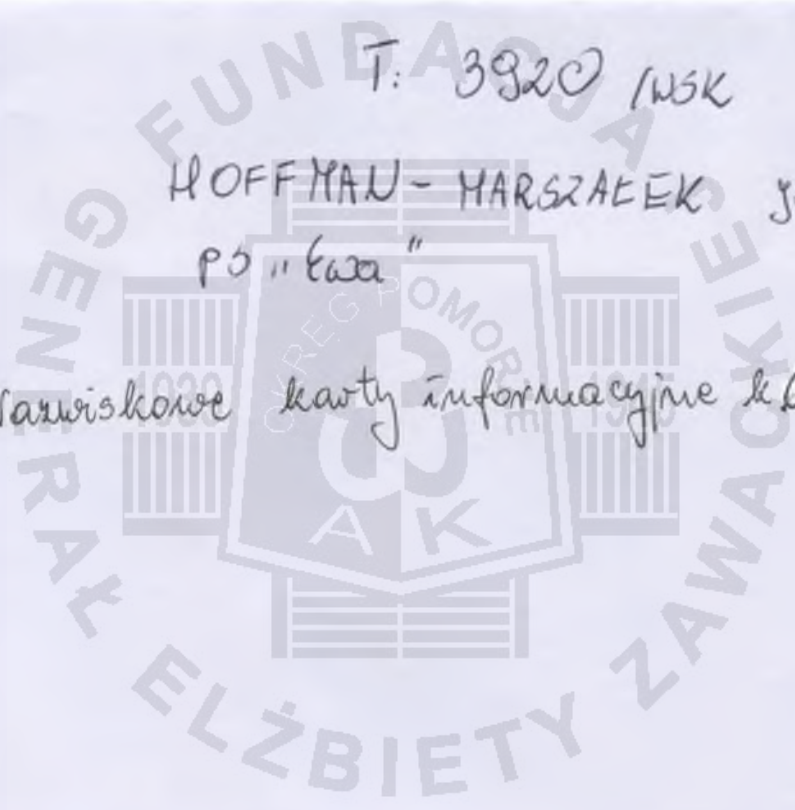
C.62. 895 / HSK-412

T: 3920 WSK

HOFFMAN - MARSZALEK Jreca

PS "Ewa"

V Nawiskowe karty informacyjne k.6

Teczka WSK

Marszałkowa Irena z d. Hoffman

- więźniarka Ravensbruck

Źr.: Materiały od Ireny Markiewicz ze ŚZŻAK

przebrane K. Wojt., 2005r. 12 IV

L. 32. 895 / WSK - 412 / 05

AK
Kielce /
Radom

V-1

2wzpk
Radom - Kielce
Radom

V-2

MARSZĄTKOWA Jrena

z d. Hoffman
ps. Ewa

Phm szef referatu I Komendy Obwodu
Radom. Szef Tęczyńskich (Kurierel-
Aresztowa 11 listopada 1942 - oboz Majdanek
i Ravensbrück

Zob:
Jodła

Wojciech Borzobohaty
Instytut Wydawniczy Pax
Warszawa 1988

DRut
07.2004

str. 112, 113, 121 fol 158

H₄

T-3

ZWZ
AK

HOFFMAN-MARSZĄŁEK Jrena
"Ewa"

szef referatu I w obwodzie
Radom od 1940 r.

Okręg
radomski
kielecki
obwód
Radom

AK rozwój organizacyjny
red. K. Komarowski

Wyd. Bellona Warszawa 1996 s. 59

2

FUNDACJA

V-4
ZHP, AK
Obręgg
Radomsko-
Kielecki
Obręgi Radom

Fot.

MARSZAŁKOWA Jrena

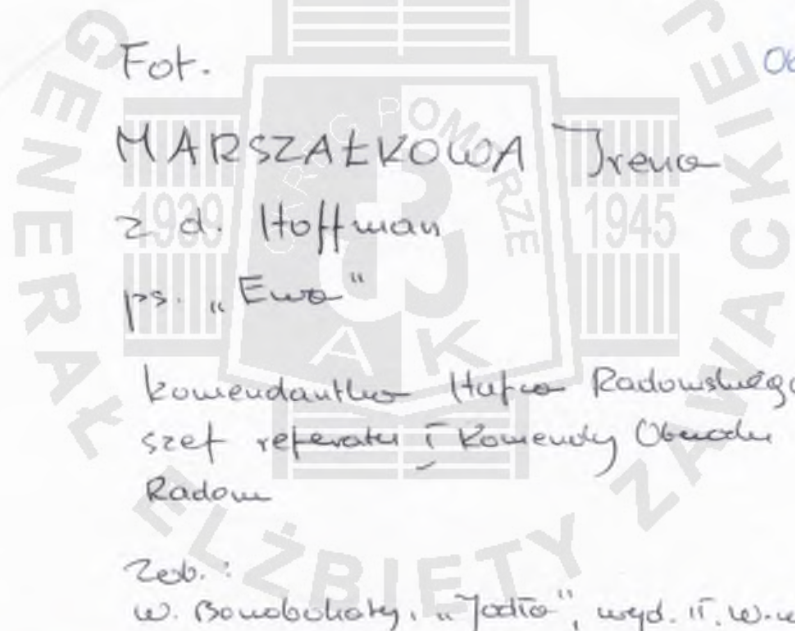
z d. Hoffman

ps. "Ewa"

komendantka Hufca Radomskiego,
szef referatu i Komendy Obręgi
Radom

Zeb.
W. Bombalaty, "Jedno", wyd. II, w. wa 1988

TE 98

2

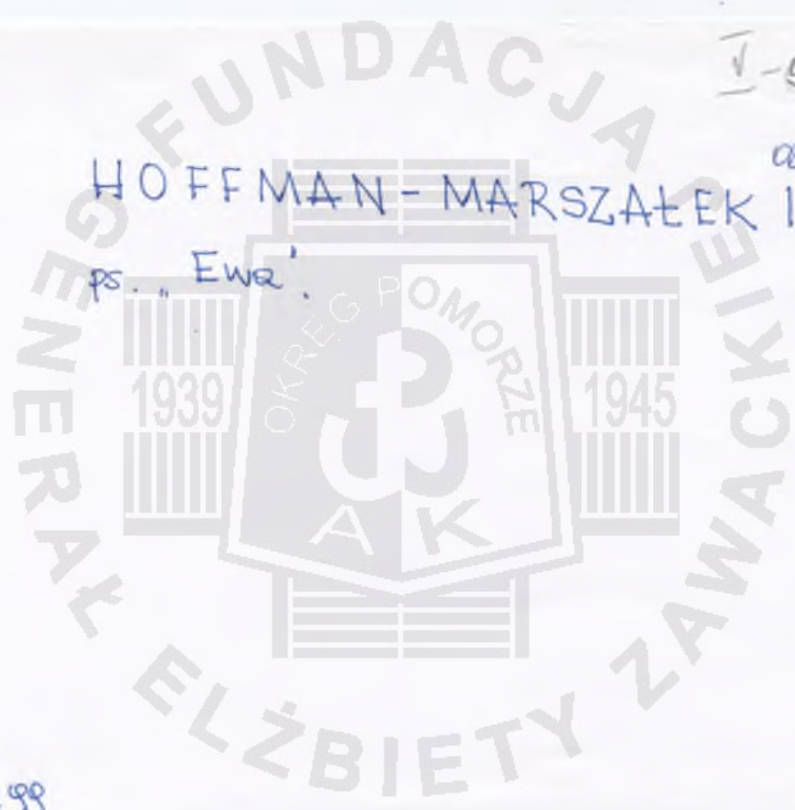
1-5

AK

Radom-Kielca
obwód RADOM

HOFFMAN-MARSZAŁEK Irena

ps. "Ewa"

MG 99

a

HOFFMAN - MARSZĄTEK J. i in.

